

Vipuvoimaa EU:sta Itä-Suomen metsäbiotalouteen



Kehittämisjohtaja Eira Varis
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Seurantakomitea
12.6.2017

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Metsäbiotalouden kehittämisen lähtökohtia Itä-Suomessa

- Luontainen raaka-aineperusta
- Omistus: paljon valtion metsiä
- Raaka-aineen tuotanto: Tuotto ei jää alueelle
- Vastauksena: Osaamisen kehittäminen ja korkeampi jalostusarvo
- Ilmaston muutoksen torjunta: uudet tuotteet
- Kiistat: ympäristörikos vai ekoteko?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Metsäbiotalouden kehittämistoiminnan painopisteet

Etelä-Savo

Bioenergia
Metsäbiomassan uudet
tuotteet ja
tuotantoprosessit
Puun uudet
käyttömuodot
Korkean jalostusarvon
tuotteet

Pohjois-Karjala

Bioenergia
Biojalostus
Puutuoteteollisuus
Metsän
uudistaminen ja
kasvu
Metsätalous

Pohjois-Savo

Biopolttoaineet
Puunjalostuksen
uudet tuotteet
Biojalostus (ml.
lääketieteen
sovellukset)
Metsätalous

Metsäbiotalous lukuina 2016

Etelä-Savo

- 900-1000 yritystä
- 3550 työpaikkaa
- Liikevaihto 0,7 mrd.

Pohjois-Karjala

- 500 yritystä
- 6000 työpaikkaa
- Liikevaihto 1,7 mrd. €

Pohjois-Savo

- 730 yritystä
- 5500 työpaikkaa
- Liikevaihto 1,6 mrd. €

Koulutus ja tutkimus

Etelä-Savo

- **Etelä-Savon Ammattiopisto** Esedu ja **Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto** Sami: metsäkoneenkuljettaja ja yhdistelmäajoneuvonkuljettaja
- **Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu:** mm. metsätalousinsinööri, metsätalouden liiketoiminta, prosessitekniikan AMK-insinööri ja biotuotetekniikan AMK-insinööri
- **Luke**, Savonlinna
- **Mikkelin yliopistokeskus / LUT Savo:** ympäristö, energia ja materiaalitekniikka

Pohjois-Karjala

- **PKKY Ammatti- ja aikuisopisto:** metsäkonekuljettajat, metsäalan perustutkinto, metsämestarin erikoistutkinto
- **Karelia-ammattikorkeakoulu:** mm. metsätalousinsinööri, energia- ja ympäristötekniikan insinööri, puurakentaminen
- **Luke**, Joensuu
- **SYKE**
- **Euroopan metsäinstituutti** EFI

Itä-Suomen yliopiston tutkimusalat:
metsäekologia, metsänhoito, suunnittelu ja
puumateriaalitiede

Pohjois-Savo

- **Ylä-Savon ammatti- ja aikuisopisto:** mm. metsäkoneenkuljettaja, metsuri ja kaukokuljetus
- **Savonia-ammattikorkeakoulu:** mm. energia-, ympäristö- ja puunjalostustekniikan insinööri
- **Luke**, Suonenjoki

Etelä-Savo

Hankerahoitus 2007-2016 (EAKR, ESR ja maaseutuohjelma)

- Rahoitettuja hankkeita 71
- Tukirahoitus n. 21,75 milj.€

Tulevaisuuden näkymiä

- Valmistelussa on uusia metsään pohjautuvia bioenergialaitoksia, myös ulkomaisia investointeja
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun **Kuitulaboratorio Savonlinnassa** on menestystarina
→ Selluteollisuuden prosessien tehdasmittakaavainen pilot-ympäristö tukee laitevalmistusta ja vahvistaa vientikauppaa.
→ Uutena tutkimusalueena mikrokiteinen sellu tarjoaa laajat sovellusmahdollisuudet, joilla korvataan fossiilisia raaka-aineita mm. kumiteollisuudessa.
- Kuitulaboratorio on vaikuttanut liikevaihdon, työllisyyden, verotulojen ja paikallisen kysynnän kasvuun alueella
→ Laboratorion yhteistyöverkostossa on noin 100 teollisuusyritystä eri puolilta Suomea
- Puun käyttö mm. vesien puhdistukseen ja maan parannukseen laajasti tutkimuksen ja tuotekehityksen kohteena

Pohjois-Karjala

Hankerahoitus 2007-2016

(EAKR, ESR, Maaseuturahasto, H2020, 7.PO, NPA, IRE-BSR, P-K kehittämisraha, P-K tulevaisuusrahasto)

- Rahoitettuja hankkeita 235
- Tuki 35,9 milj.€

Tulevaisuuden näkymiä

- kiinalaisinvestoinnit
- **Nurmeksen bioteollisuusalue:**
 - biohiiltäminen, biotermiini, puun kuivaamo, pien-CHP-laitoksen sekä raakapuun kuormauspaikka
 - työllistävä kokonaisvaikutus n. 280 htv
- **Kevätniemen yritysalue, Lieksa:**
 - biomassaan perustuva pk-yrityskeskittymä: biojalostamo, mekaaninen puunjalostus, ympäröivä muu yritystoiminta
 - Lieksan biojalostamon tuleva työllistävä vaikutus noin 100 työpaikkaa, koko yritysalue ~ 350 työpaikkaa

Käyttävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Pohjois-Savo

Hankerahoitus 2010–2016

(EAKR, ESR, maaseutu, kansallinen, TEKES)

- Rahoitettu noin 200 hanketta
- Rahoitus yhteensä n. 43 milj. €

Tulevaisuuden näkymiä

- Yritysten investointiaktiivisuus on lisääntynyt,
- valmistelussa Suomen suurin puualan investointi **FINNPULP** havusellutehdas (mm. pehmo- ja pakkauspaperi)
- Työpaikkavaikutukset: n. 3 400 työpaikkaa.
- Arvio tuotannon aikaisesta puuraaka-aineen käytöstä: 6,7 milj. m³/v. (vuotuiset hakkuut Suomessa noin 55 milj. m³/v)
- Vaikutus liikevaihtoon +1,2 Mrd. €.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Monipuolisuus turvattava

- Ei pelkkä raaka-aineen lähde, vaan monipuolisuus turvattava
- Ketterä reagointikyky makrotason muutoksiin
- Edelläkävijyys metsäbiotalous tuotteissa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Maailman metsäkoneista 2/3 tehdään Itä-Suomessa!



Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto